

Име и презиме, односно назив организације и институције: Не давимо Београд

Контакт телефон: 064/1427534

Е-пошта: pg.zelenoleviklub@parlament.rs

Назив планског документа на који упућујете предлоге, примедбе и сугестије:
Нацрт закона о јавном тужилаштву

Датум: 14. јануар 2023. године

1. Општи коментари и сугестије у односу на Нацрт закона као целину

На првом месту указујемо на недостатке у процесу израде нацрта закона и поступку спровођења јавних консултација и јавне расправе. Ова примедба односи се на цео сет тзв. правосудних закона који чине нацрти пет закона: Нацрт закона о уређењу судова, Нацрт закона о судијама, Нацрт закона о Високом савету судства, Нацрт закона о јавном тужилаштву и Нацрт закона о Високом савету тужилаштва.

Наиме, начином на који су консултације и јавна расправа спровођени компромитоване су јавност и транспарентност читавог процеса усклађивања законодавног оквира са уставним изменама усвојеним у фебруару 2022. године. Радне верзије нацрта објављене су на веб презентацији Министарства правде тек након њиховог упућивања Венецијанској комисији, што значи да су чланови овог саветодавног тела за садржину нацрта сазнали пре стручне јавности и грађана и грађанки Србије. У програму спровођења јавне расправе о овом нацрту који је саставни део закључка 05 број 011-10412/2022 од 12. децембра 2022. године наведени су датуми спровођења округлих столова, али нису објављене локације и тачно време одржавања тих округлих столова, што је онемогућило многе заинтересована да у њему учествују.

2. Конкретан део Нацрта закона чију измену предлагате и Ваш предлог за измену

Предлажу се измене следећих чланова Нацрта закона:

- У члану 6. ст. 1. после речи „забрањен је“, реч „непримерени“ треба заменити речју „сваки“, а после речи „и сваки други“, брисати реч „непримерени“, док у ст. 2. након речи „Под“, брише се реч „непримереним“;
- У члану 16. треба предвидети да у случају необјављивања опште обавезног упутства Врховни тужилац мора то упутство доставити свим тужилаштвима у писменој форми.
- У члановима 18-22. Комисију Високог савета тужилаштва треба заменити судом.
- У чл. 54. ст. 3. реч „субјеката“ треба заменити речју „странака“.
- Чл. 68. у ст. 2. речи „ако у јавном тужилаштву буде смањен број јавних тужилаца“ треба заменити речима и уместо њих наводе речи: „у случају укидања тужилаштва или укидања претежног дела надлежности јавног тужилаштва за који је изабран“, а треба додати прецизирање да је могућ трајни премештај могућ једино у јавно тужилаштво истог степена, које преузима надлежности јавног тужилаштва које је укинута или којем је укинута претежни део надлежности, на основу критеријума које прописује Високи савет тужилаштва и уз гарантовање зараде коју је јавни тужилац имао у јавном тужилаштву из кога је премештен ако је повољнија по њега.
- Чл. 69. у ст. 1. речи „три године“ требало би заменити речима „годину дана“, а у ставу 3. речи „Врховни јавни тужилац“ заменити речима „Високи савет тужилаштва“.

3. Образложење упућеног предлога за измену Нацрта закона

Предложене измене у члану 6: Не може се правити разлика између примереног и непримереног утицаја на јавно тужилаштво. Законом би требало јасно утврдити да је сваки утицај на тужилаштво, без обзира од кога долази непримерен.

Предложене измене у члану 16: На предложени начин се у случају да се опште обавезно упутство не објављује ради заштите националне безбедности обезбеђује да оно ипак постоји у писменој форми и да буде достављено свим тужилаштвима.

Предложене измене у члановима 18-22: Да би се обезбедила делотворност приговора на обавезно упутство потребно је обезбедити да се о њему одлучује изван јавнотужилачке хијерархије. У том смислу, једино је исправно да о приговору одлучује надлежни суд.

Предложене измене у члану 54: Формулација „политички субјект” је сувише преширок и може укључивати и друге организације који, за разлику од политичких странака не учествују на изборима и не претендују на функције у законодавној и извршној власти, већ на други начин учествују у политици, односно у креирању јавних политика (пример за то су различита удружења и друге организације цивилног друштва које делују у одређеним областима тако што утичу на креирање јавних политика). Њихове активности нису политичке активности какве организују политичке странке, па би у том смислу требало и сузити обухват ове одредбе.

Предложене измене у члану 68: Потребно је ограничити могућности трајног премештаја без сагласности јавног тужиоца у случају да је у јавном тужилаштву смањен број тужилаца, како она не би била остављала могућности за злоупотребе и недозвољени утицај на јавне тужиоце.

Предложене измене у члану 69: Три године за трајање упућивања у друго јавно тужилаштво је превише дуг период за меру која је изузетног карактера. Годину дана је сасвим довољан период да се анализирају потребе тужилаштва и спроведе јавни конкурс. Ова одлука требало би да буде у делокругу Високог савета тужилаштва (ВСТ), с обзиром на то да Устав предвиђа да је ВСТ надлежан да одлучује „о другим питањима положаја јавних тужилаца.”